

Legea 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare

Legea 93/2009 din 2009.04.21

Status: Acte în vigoare

Versiune de la: 30 Septembrie 2016

Intră în vigoare:

24 Aprilie 2009 An

Legea 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare

Data act: 8-apr-2009

Emitent: Parlamentul

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale**SECȚIUNEA 1: Domeniul de aplicare****Art. 1**

(1) Prezenta lege reglementează condițiile minime de acces la activitatea de creditare și desfășurarea acesteia pe teritoriul României, prin instituțiile financiare nebancare, în scopul asigurării și al menținerii stabilității financiare.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și sucursalelor din România ale instituțiilor financiare având sediul în străinătate.

(3) [textul din Art. 1, alin. (3) din capitolul I, secțiunea 1 a fost abrogat la 03-mai-2011 de Art. II, punctul 2. din Ordonanta urgenta 42/2011]

Art. 2

(1) Activitatea de creditare se desfășoară cu titlu profesional prin instituții de credit și prin instituțiile financiare prevăzute la secțiunea a 2-a a cap. IV al titlului I al părții I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu dispozițiile actului normativ sus-menționat, prin prestatori de servicii de plată care acordă credite legate de serviciile de plată, în

conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin instituții financiare nebancare, în condițiile stabilite prin prezenta lege, prin legile speciale care le reglementează activitatea și prin reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei legi.

(2) Este interzisă desfășurarea cu titlu profesional a activității de creditare de alte persoane decât cele prevăzute la alin. (1).

(3) [textul din Art. 2, alin. (3) din capitolul I, secțiunea 1 a fost abrogat la 30-sep-2016 de Art. 131 din capitolul XXIII din Ordonanța urgentă 52/2016]

Art. 3

(1) Banca Națională a României este singura autoritate în măsură să decidă dacă activitatea desfășurată de o entitate este de natura activității de creditare cu titlu profesional și intră sub incidența prezentei legi.

(2) La încadrarea activităților de creditare în categoria celor desfășurate cu titlu profesional, Banca Națională a României va avea în vedere aspecte precum: desfășurarea acestora ca activități economice de sine stătătoare, orientate spre obținerea de venituri cu caracter regulat; existența unor structuri interne specializate în domeniul creditării care gestionează și analizează aceste activități în mod distinct, pe baza unor reguli prestabilite și cu luarea în considerare a activităților de creditare la proiectarea bugetului societății ori la efectuarea de previziuni referitoare la activitatea de ansamblu a societății.

Art. 4

În exercitarea competențelor sale prevăzute de lege, Banca Națională a României poate prelucra orice date și informații relevante, inclusiv de natura datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA 2: Definiții

Art. 5

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) acționar semnificativ - persoana fizică, persoana juridică ori grupul de persoane fizice și/sau juridice care acționează împreună, ce deține direct ori indirect o participație de 10% ori mai mult din capitalul social al unei entități sau din drepturile de vot ori o participație care permite exercitarea unei influențe semnificative asupra gestiunii și politicii de afaceri ale acesteia;

b) conducători - persoanele care, potrivit actelor constitutive și/sau hotărârii organelor statutare, sunt împuternicite să conducă și să coordoneze activitatea zilnică a instituțiilor financiare nebancare și sunt investite cu competența de a angaja răspunderea acestor instituții;

c) instituții financiare nebancare - entități ce desfășoară activitate de creditare cu titlu profesional în condițiile stabilite de prezenta lege;

d) notificare - procedura în cadrul căreia o entitate depune/transmite la Banca Națională a României documentația stabilită prin reglementări, în vederea înscrierii entității respective în registrul corespunzător;

e) Registrul general - registrul deschis și ținut de Banca Națională a României, în care sunt înscrise instituțiile financiare nebancare ce îndeplinesc cerințele generale prevăzute la secțiunea 1 a cap. II;

f) Registrul special - registrul deschis și ținut de Banca Națională a României, în care sunt înscrise instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul general, ce se încadrează în criteriile prevăzute de reglementările Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile art. 30;

g) Registrul de evidență - registrul deschis și ținut de Banca Națională a României, în care sunt înscrise instituțiile financiare nebancare care desfășoară activități de creditare prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a)-c) și lit. f), exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri interguvernamentale, precum și instituțiile financiare nebancare organizate sub forma caselor de amanet sau a caselor de ajutor reciproc.

SECȚIUNEA 3: Organizarea și funcționarea

Art. 6

(1) Instituțiile financiare nebancare au obligația de a se constitui ca societăți comerciale pe acțiuni.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), persoanele juridice prevăzute în secțiunea a 6-a a cap. II nu au obligația de a se constitui sub formă de societăți comerciale pe acțiuni.

(3) Organizarea și funcționarea instituțiilor financiare nebancare sunt reglementate de prevederile prezentei legi, completate, după caz, cu cele ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările ulterioare, sau/și cu cele ale legilor speciale aplicabile în materie.

Art. 7

(1) Denumirea unei entități care desfășoară activitate de creditare, în condițiile prezentei legi, va include sintagma instituție financiară nebanară sau abrevierea acesteia, I.F.N. În cazul instituțiilor financiare nebancare ce fac obiectul înscrierii în Registrul de evidență, includerea în denumire a sintagmei instituție financiară nebanară sau a abrevierii acesteia, I.F.N., este opțională.

(2) Entitățile care nu se încadrează în prevederile prezentei legi nu pot utiliza în denumire, în legătură cu o activitate, un produs sau un serviciu, sintagma ori abrevierea prevăzută la alin. (1), derivate ori traduceri ale acestora.

(3) Instituțiilor financiare nebancare le este interzis să folosească în denumire, în antet sau în alte atribute de identificare cuvinte și expresii care pot induce publicul în eroare cu privire la statutul ori la activitățile și operațiunile desfășurate.

Art. 8

Instituțiile financiare nebancare pot prelucra date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA 4: Secretul profesional în relația cu clientela**Art. 9**

(1) Instituția financiară nebancară este obligată să păstreze confidențialitatea asupra tuturor informațiilor aflate la dispoziția sa, care privesc persoana, patrimoniul, activitatea, relațiile personale sau de afaceri ale clienților, contractele încheiate cu clienții sau serviciile prestate pentru aceștia.

(2) În înțelesul prezentei secțiuni, se consideră client al instituției financiare nebancare orice persoană cu care, în desfășurarea activităților prevăzute la art. 14, instituția financiară nebancară a negociat o tranzacție, chiar dacă respectiva tranzacție nu s-a finalizat, precum și orice persoană care beneficiază sau a beneficiat de serviciile instituției financiare nebancare.

Art. 10

(1) Persoanele care participă, sub orice formă, la administrarea, conducerea ori activitatea instituției financiare nebancare au obligația să păstreze confidențialitatea asupra oricărui fapt, a oricăror date sau informații la care se referă art. 9 alin. (1), de care au luat cunoștință în cursul exercitării atribuțiilor lor în cadrul instituției financiare nebancare, și nu au dreptul de a le utiliza în folos personal sau în folosul altuia, direct ori indirect.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) subzistă și după încetarea activității în cadrul instituției financiare nebancare.

Art. 11

Obligația de păstrare a secretului profesional, impusă de prevederile art. 9 și 10, nu poate fi opusă unei autorități cu atribuții de supraveghere la nivel individual a instituției financiare nebancare sau, după caz, la nivel consolidat a grupului din care face parte aceasta, în exercitarea respectivelor competențe.

Art. 12

Instituțiile financiare nebancare sunt obligate să furnizeze procurorului sau instanței de judecată informații de natura celor prevăzute la art. 9 alin. (1), dispozițiile privind metodele speciale de supraveghere sau cercetare din Codul de procedură penală aplicându-se în mod corespunzător.

Art. 13

Informații de natura celor prevăzute la art. 9 alin. (1) se furnizează, în măsura în care sunt justificate de scopul pentru care sunt cerute ori furnizate:

- a) clientului, moștenitorilor sau reprezentanților legali / statutori ai acestora ori cu acordul lor expres;
- b) în cazurile în care instituția financiară nebancară justifică un interes legitim;

- c) structurilor constituite sub forma centralei riscurilor bancare, organizate în condițiile legii;
- d) auditorului financiar al instituției financiare nebancare;
- e) entităților aparținând grupului din care face parte instituția financiară nebancară, pentru organizarea supravegherii pe bază consolidată și în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului;
- f) la solicitarea scrisă a altor autorități sau instituții ori din oficiu, dacă, potrivit reglementărilor legale, aceste autorități sau instituții sunt îndrituite, în scopul îndeplinirii atribuțiilor lor specifice, să solicite și/sau să primească astfel de informații și sunt identificate clar informațiile care pot fi furnizate în acest scop.

SECȚIUNEA 5: Activități permise

Art. 14

(1) Instituțiile financiare nebancare pot desfășura următoarele activități de creditare:

- a) acordare de credite, incluzând, fără a se limita la: credite de consum, credite ipotecare, credite imobiliare, microcredite, finanțarea tranzacțiilor comerciale, operațiuni de factoring, scontare, forfetare;
- b) leasing financiar;
- c) emitere de garanții, asumare de angajamente de garantare, asumare de angajamente de finanțare;
- d) acordare de credite cu primire de bunuri în gaj, respectiv amanetare prin case de amanet;
- e) acordare de credite către membrii asociațiilor fără scop patrimonial organizate pe baza liberului consimțământ al salariaților / pensionarilor, în vederea sprijinirii prin împrumuturi financiare a membrilor lor de către aceste entități, organizate sub forma juridică a caselor de ajutor reciproc;
- f) alte forme de finanțare de natura creditului.

(2) În cadrul derulării activității de creditare, instituțiile financiare nebancare pot presta servicii de emitere și administrare de cârduri de credit pentru clienți, altele decât cele care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, și pot desfășura activități legate de procesarea tranzacțiilor cu acestea, cu respectarea reglementărilor în domeniu.

(3) Instituțiile financiare nebancare pot desfășura activități conexe și auxiliare legate de realizarea activităților de creditare sau de funcționarea entității.

(4) În măsura în care activitățile avute în vedere se circumscriu activităților de creditare înscrise în obiectul de activitate al instituției financiare nebancare, aceasta poate efectua operațiuni în mandat și poate presta servicii de consultanță.

(5) Instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul general pot efectua și operațiuni de schimb valutar aferente activităților permise, cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de reglementările în materie.

(6) Instituțiile financiare nebancare pot administra fonduri publice acordate drept fonduri pentru microcredite de agențiile guvernamentale, cu respectarea condițiilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 40/2000

privind acreditarea agențiilor de credit în vederea administrării fondurilor pentru acordarea de microcredite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 376/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul de evidență pot desfășura și activitățile prevăzute de legislația specială care le reglementează activitatea, precum și activitățile auxiliare legate de realizarea acestora.

(8) Instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul general pot efectua în relație cu entitățile din cadrul grupului operațiuni nefinanciare în mandat sau de comision aferente activităților necesare susținerii funcționării respectivelor entități.

(9) Instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul general pot presta servicii de plată și pot acorda credite legate de activitatea de plată, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare. Acest tip de credite nu intră sub incidența prezentei legi.

SECȚIUNEA 6: Interdicții

Art. 15

(1) Se interzic instituțiilor financiare nebancare:

- a) includerea în obiectul principal de activitate a unei activități care nu este prevăzută la art. 14 alin. (1);
- b) includerea în obiectul secundar de activitate a oricărei altei activități decât, după caz, cele prevăzute la art. 14.

(2) Este interzis instituțiilor financiare nebancare să desfășoare următoarele activități:

- a) atragerea de depozite ori de alte fonduri rambursabile de la public;
- b) emiterea de obligațiuni, cu excepția ofertei publice adresate investitorilor calificați, în înțelesul legii privind piața de capital;
- c) operațiuni cu bunuri mobile și imobile, cu excepția celor legate de activitatea de creditare sau a celor necesare funcționării în condiții adecvate a entității;
- d) acordarea de credite, condiționată de vânzarea sau de cumpărarea acțiunilor instituției financiare nebancare;
- e) acordarea de credite, condiționată de acceptarea de către client a unor servicii care nu au legătură cu operațiunea de creditare respectivă.

Art. 16

Nu pot deține calitatea de fondator, acționar, conducător, administrator, membru al consiliului de supraveghere, auditor financiar al unei instituții financiare nebancare:

- a) persoanele nominalizate în listele prevăzute la art. 23 și 27 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului;
- b) persoanele care se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) persoanele care, potrivit legii, sunt incapabile ori care au fost condamnate pentru infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, republicată, precum și pentru infracțiunile prevăzute de prezenta lege.

CAPITOLUL II: Cerințe și registre

SECȚIUNEA 1: Cerințe generale

Art. 17

(1) Prezenta secțiune este aplicabilă instituțiilor financiare nebancare ce fac obiectul înscrierii în Registrul general.

(2) Instituțiile financiare nebancare trebuie să îndeplinească cerințele generale prevăzute în prezenta secțiune și în reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei legi.

Art. 18

(1) Capitalul social minim al instituțiilor financiare nebancare nu poate fi mai mic decât echivalentul în lei al sumei de 200.000 euro, respectiv 3.000.000 euro în cazul instituțiilor financiare nebancare care acordă credite ipotecare.

(2) Banca Națională a României poate stabili prin reglementări niveluri ale capitalului social minim superioare celui prevăzut la alin. (1), diferențiate în funcție de tipul de activitate a instituției financiare nebancare.

(3) Capitalul social al instituțiilor financiare nebancare trebuie vărsat integral la momentul subscrierii, inclusiv în cazul majorării acestuia. Capitalul social se constituie și se majorează prin aporturi în numerar, nefiind permise aporturile în natură.

(4) Acțiunile emise de instituțiile financiare nebancare nu pot fi decât acțiuni nominative.

Art. 19

Instituțiile financiare nebancare au obligația de a furniza Băncii Naționale a României informații referitoare la acționarii semnificativi și la structura grupurilor din care fac parte aceștia, în conformitate cu reglementările emise în aplicarea prezentei legi.

Art. 20

Conducătorii instituțiilor financiare nebancare trebuie să aibă reputație și experiență adecvate pentru exercitarea responsabilităților încredințate, conform criteriilor stabilite de Banca Națională a României.

Art. 21

(1) Instituțiile financiare nebancare vor elabora, cu respectarea legislației aplicabile, norme interne pentru realizarea activităților de creditare, în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase.

(2) În cadrul normelor interne de creditare, instituțiile financiare nebancare vor stabili reguli care să se refere cel puțin la bonitatea beneficiarului, la criteriile și la condițiile acordării creditului.

Art. 22

(1) Instituțiile financiare nebancare vor organiza și vor conduce contabilitatea, în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, și cu reglementările specifice elaborate de Banca Națională a României, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

(2) Situațiile financiare anuale ale instituțiilor financiare nebancare se auditează în conformitate cu prevederile art. 55.

Art. 23

(1) Instituțiile financiare nebancare constituie, regularizează și utilizează provizioane specifice de risc de credit, potrivit reglementărilor emise de Banca Națională a României.

(2) Provizioanele astfel constituite sunt deductibile la calculul impozitului pe profit, în conformitate cu prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 24

Instituțiile financiare nebancare raportează Băncii Naționale a României structura portofoliului de credite și orice informație solicitată de banca centrală în scop statistic și de analiză, în conformitate cu reglementările acesteia.

SECȚIUNEA 2:Notificarea

Art. 25

(1) Înființarea instituțiilor financiare nebancare ce fac obiectul înscrierii în Registrul general se notifică Băncii Naționale a României, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului.

(2) Instituțiile financiare nebancare pot desfășura activitate de creditare numai după înscrierea în Registrul general.

Art. 26

(1) Procedura și condițiile de notificare sunt stabilite prin reglementări ale Băncii Naționale a României,

(2) Instituțiile financiare nebancare sunt obligate să comunice modificările cu privire la datele și informațiile cuprinse în documentația depusă inițial, potrivit reglementărilor emise de Banca Națională a României.

SECȚIUNEA 3:Registrul general

Art. 27

(1) Instituțiile financiare nebancare sunt înscrise în Registrul general dacă, în urma notificării efectuate, fac dovada respectării cerințelor legale aplicabile.

(2) Banca Națională a României transmite instituțiilor financiare nebancare documentul ce atestă înscrierea în Registrul general, în termen de 30 de zile de la data la care documentația depusă este completă și corespunzătoare.

(3) Neîndeplinirea cerințelor legale aplicabile atrage respingerea cererii de înscriere a entității în Registrul general și, implicit, neacordarea permisiunii de a desfășura activitate de creditare.

Art. 28

(1) Radierea din Registrul general se poate realiza în următoarele situații:

- a) la solicitarea instituției financiare nebancare;
- b) ca urmare a aplicării sancțiunii prevăzute la art. 59 alin. (2) lit. e);
- c) dacă respectivei instituții financiare nebancare i-a fost interzisă definitiv și irevocabil desfășurarea activității de creditare;
- d) dacă instituția financiară nebancară își încetează existența ca urmare a unui proces de fuziune, divizare sau din alte cauze prevăzute de lege.

(2) Banca Națională a României va publica efectuarea radierii din Registrul general în Monitorul Oficial al României, Partea I, și în două cotidiene de circulație națională.

SECȚIUNEA 4: Cerințe speciale**Art. 29**

(1) Prezenta secțiune este aplicabilă instituțiilor financiare nebancare înscrise în Registrul special.

(2) În plus față de cerințele generale prevăzute la secțiunea 1, instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul special trebuie să îndeplinească și cerințele prevăzute în prezenta secțiune și în reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei secțiuni.

Art. 30

(1) Banca Națională a României stabilește prin reglementări criteriile de înscriere a instituțiilor financiare nebancare în Registrul special.

(2) Criteriile prevăzute la alin. (1) se pot referi, fără a se limita, la:

- a) cifra de afaceri;
- b) volumul creditelor;
- c) gradul de îndatorare;
- d) totalul activelor;
- e) capitalurile proprii.

Art. 31

(1) Calitatea acționarilor semnificativi și structura grupurilor din care aceștia fac parte trebuie să asigure stabilitatea și dezvoltarea instituției financiare nebancare și să permită realizarea de către Banca Națională a României a unei supravegheri eficiente.

(2) Conducătorii, administratorii și membrii consiliului de supraveghere trebuie să dispună de bună reputație și experiență adecvată naturii, întinderii și complexității activității instituției financiare nebancare și responsabilităților încredințate.

(3) Conducerea trebuie să fie asigurată de cel puțin două persoane, în cazul optării pentru sistemul unitar de administrare reglementat de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Niciunul dintre conducătorii instituției financiare nebancare nu va putea fi investit cu atribuții de conducere, în sensul prevederilor art. 5 lit. b), în cadrul altei instituții financiare nebancare sau al altei societăți comerciale, cu excepția instituțiilor de credit și instituțiilor financiare aflate în același grup cu respectiva instituție financiară nebancară.

(5) Instituțiile financiare nebancare trebuie să respecte în activitatea desfășurată cerințele stabilite de Banca Națională a României, care se referă, fără a se limita, la:

- a) fondurile proprii;
- b) expunerea față de un debitor și expunerea agregată;
- c) expunerea față de persoanele aflate în relații speciale cu instituția financiară nebancară;
- d) organizarea, controlul intern, auditul intern și administrarea riscurilor.

Art. 32

(1) Instituțiile financiare nebancare vor elabora norme interne referitoare la cerințele prevăzute la art. 31 alin. (5), în conformitate cu prezenta lege și cu reglementările emise de Banca Națională a României.

(2) Normele prevăzute la alin. (1), în forma aprobată de organele statutare ale instituției financiare nebancare, se transmit Băncii Naționale a României, împreună cu celelalte norme interne care reglementează desfășurarea activității instituției financiare nebancare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii documentului care atestă înscrierea în Registrul special.

SECȚIUNEA 5: Registrul special**Art. 33**

(1) Înscrierea instituțiilor financiare nebancare în Registrul special și, respectiv, radierea lor din acest registru pe baza criteriilor prevăzute la art. 30 se realizează în conformitate cu reglementările emise de Banca Națională a României.

(2) Banca Națională a României transmite instituției financiare nebancare documentul prin care o informează asupra înscrierii, respectiv a radierii, în termen de 5 zile lucrătoare de la efectuare.

Art. 34

Instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul special rămân înscrise și în Registrul general.

SECȚIUNEA 6: Cerințe pentru înscrierea în Registrul de evidență**Art. 35**

(1) Prezenta secțiune este aplicabilă instituțiilor financiare nebancare ce fac obiectul înscrierii în Registrul de evidență.

(2) În plus față de cerințele prevăzute în prezenta secțiune, instituțiilor financiare nebancare prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile în mod corespunzător prevederile cap. I, V, IX și X.

Art. 36

(1) Înființarea instituțiilor financiare nebancare se notifică Băncii Naționale a României, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului sau, după caz, de la data înscrierii în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grea judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își au sediul.

(2) Procedura și condițiile de notificare se stabilesc prin reglementări ale Băncii Naționale a României.

(3) Instituțiile financiare nebancare sunt obligate să comunice modificările cu privire la datele și informațiile cuprinse în documentația depusă inițial, potrivit reglementărilor emise de Banca Națională a României.

Art. 37

Casele de amanet desfășoară activitate de creditare cu respectarea următoarelor condiții:

- a) înscrierea în Registrul de evidență;
- b) organizarea și funcționarea potrivit prevederilor Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- c) activitatea de creditare desfășurată se limitează la cea prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. d).

Art. 38

Casele de ajutor reciproc desfășoară activitate de creditare cu respectarea următoarelor condiții:

- a) înscrierea în Registrul de evidență;
- b) păstrarea modului de organizare, funcționare și asociere, potrivit prevederilor legislației speciale care le reglementează activitatea;
- c) activitatea de creditare desfășurată se limitează la cea prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. e);
- d) sursele de finanțare se limitează la cele prevăzute de legile speciale care le reglementează activitatea.

Art. 39

Entitățile care desfășoară activitate de creditare exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziția acestora în baza unor acorduri interguvernamentale își derulează activitatea cu respectarea următoarelor condiții:

- a) înscrierea în Registrul de evidență;

- b) organizarea și funcționarea, după caz, potrivit Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, sau potrivit legislației speciale aplicabile în materie;
- c) activitatea de creditare desfășurată se limitează la cele prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a)- c) și lit. f);
- d) limitarea surselor de finanțare la fonduri publice ori puse la dispoziția acestora în baza unor acorduri interguvernamentale.

Art. 40

Banca Națională a României poate stabili prin reglementări regimul referitor la raportarea de date și informații privind activitatea de creditare.

SECȚIUNEA 7: Registrul de evidență

Art. 41

(1) În urma notificării efectuate de casele de amanet, casele de ajutor reciproc sau entitățile care desfășoară activități de creditare prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a)- c) și lit. f) exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri interguvernamentale se înscriu în Registrul de evidență, dacă fac dovada respectării cerințelor legale.

(2) Banca Națională a României transmite acestor entități documentul care atestă înscrierea în Registrul de evidență, în termen de 30 de zile de la data depunerii la Banca Națională a României a documentației complete și întocmite în mod corespunzător.

Art. 42

Radierea din Registrul de evidență se poate realiza în următoarele situații:

- a) la solicitarea instituției financiare nebancare;
- b) dacă respectivei instituții financiare nebancare i-a fost interzisă definitiv și irevocabil desfășurarea activității de creditare;
- c) dacă instituția financiară nebancară își încetează existența ca urmare a unui proces de fuziune, divizare sau din alte cauze prevăzute de lege.

CAPITOLUL III: Monitorizarea și supravegherea

Art. 43

Banca Națională a României realizează monitorizarea instituțiilor financiare nebancare înscrise în Registrul general, în principal pe baza informațiilor furnizate de aceste entități prin raportările transmise. Banca Națională a României poate desfășura ori de câte ori consideră necesar și inspecții la sediul instituțiilor financiare nebancare și la unitățile teritoriale ale acestora, prin personalul împuternicit în acest sens.

Art. 44

Banca Națională a României realizează supravegherea prudențială a instituțiilor financiare nebancare înscrise în Registrul special, atât pe baza informațiilor furnizate de aceste entități prin raportările transmise, cât și prin inspecții la sediul instituțiilor financiare nebancare și la unitățile teritoriale ale acestora, prin personalul împuternicit în acest sens.

Art. 45

(1) Instituțiile financiare nebancare vor permite personalului împuternicit al Băncii Naționale a României să le examineze evidențele, conturile și operațiunile, furnizând în acest scop toate documentele și informațiile cu privire la administrarea, controlul intern și operațiunile instituțiilor financiare nebancare, astfel cum vor fi solicitate de către acesta.

(2) Instituțiile financiare nebancare sunt obligate să transmită Băncii Naționale a României orice informații solicitate de aceasta, în scopul realizării monitorizării / supravegherii.

Art. 46

(1) Instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul special sunt persoane juridice declarante la Centrala riscurilor bancare a Băncii Naționale a României, în conformitate cu reglementările în domeniu emise de Banca Națională a României.

(2) Nu se consideră încălcare a obligației de păstrare a secretului profesional transmiterea de către Centrala riscurilor bancare a informațiilor existente în baza sa de date instituțiilor financiare nebancare.

CAPITOLUL IV: Fuziunea și divizarea

Art. 47

Prevederile prezentului capitol se aplică instituțiilor financiare nebancare înscrise în Registrul general.

Art. 48

(1) Fuziunea se poate realiza, cu respectarea legislației aplicabile:

- a) între două sau mai multe instituții financiare nebancare;
- b) între instituții financiare nebancare și instituții de credit;
- c) între instituții financiare nebancare și societăți al căror obiect de activitate îl constituie desfășurarea de activități auxiliare și conexe, în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (3).

(2) Fuziunea și divizarea se comunică Băncii Naționale a României, în conformitate cu reglementările pe care aceasta le emite în aplicarea prezentei legi.

CAPITOLUL V: Documente contractuale, registre și evidențe

Art. 49

Instituțiile financiare nebancare întocmesc și păstrează la sediul social sau la sediile secundare ale acestora

documentele și evidențele prevăzute de cadrul legislativ aplicabil, inclusiv:

- a) actul constitutiv, precum și toate actele adiționale de modificare;
- b) procesele-verbale ale ședințelor și deliberărilor comitetelor prevăzute de prezenta lege sau de reglementările Băncii Naționale a României și, după caz, ale comitetelor constituite pe baza hotărârilor statutare;
- c) reglementările proprii referitoare la desfășurarea activității, precum și toate amendamentele acestora;
- d) alte înregistrări care sunt cerute potrivit prezentei legi ori reglementărilor Băncii Naționale a României.

Art. 50

(1) Instituțiile financiare nebancare întocmesc și păstrează la sediul social sau la sediile secundare ale acestora un exemplar al documentației de credit și al celorlalte documente în care sunt consemnate informațiile privitoare la relațiile lor de afaceri cu clienții și cu alte persoane pe care Banca Națională a României le poate prevedea prin reglementări, care sunt puse la dispoziția personalului împuternicit al Băncii Naționale a României, la cererea acestuia.

(2) Cu respectarea obligativității punerii la dispoziția personalului împuternicit al Băncii Naționale a României, la cererea acestuia, a documentelor menționate la alin. (1), instituțiile financiare nebancare pot păstra aceste documente și în alte amplasamente corespunzătoare.

Art. 51

(1) Toate operațiunile de credit și garanție ale instituției financiare nebancare trebuie să se desfășoare cu respectarea prevederilor legale referitoare la protecția consumatorului și să fie consemnate în documente contractuale din care să rezulte clar toți termenii și toate condițiile respectivelor tranzacții. Aceste documente trebuie păstrate de instituția financiară nebancară și puse la dispoziția personalului împuternicit al Băncii Naționale a României, la cererea acestuia.

(2) Documentele contractuale trebuie să fie redactate astfel încât să permită clienților înțelegerea tuturor termenilor și condițiilor contractuale, în special a prestațiilor la care aceștia se obligă potrivit contractului încheiat. Instituțiile financiare nebancare nu pot pretinde clientului dobânzi, penalități, comisioane ori alte costuri și speze, dacă plata acestora nu este stipulată în contract.

Art. 52

(1) Contractele de credit încheiate de o instituție financiară nebancară, precum și garanțiile reale și personale afectate garantării creditului constituie titluri executorii.

(2) Garanțiile constituite în favoarea instituției financiare nebancare în scopul garantării creditelor, care îndeplinesc condițiile de publicitate prevăzute de lege, conferă instituției financiare nebancare prioritate față de terți, inclusiv statul, ale căror creanțe și garanții au îndeplinit ulterior condițiile de publicitate.

CAPITOLUL VI: Situații financiare anuale și auditarea acestora

Art. 53

Instituțiile financiare nebancare trebuie să întocmească situații financiare anuale care să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare, a fluxurilor de trezorerie și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Art. 54

Instituțiile financiare nebancare sunt obligate să prezinte Băncii Naționale a României situațiile lor financiare, precum și alte date și informații cerute de Banca Națională a României, la termenele și în forma stabilite prin reglementări emise de aceasta.

Art. 55

(1) Situațiile financiare anuale ale instituțiilor financiare nebancare înscrise în Registrul general se auditează de auditori financiari, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

(2) Situațiile financiare anuale ale instituțiilor financiare nebancare înscrise și în Registrul special se auditează exclusiv de auditori financiari agreeți de Banca Națională a României, în baza experienței și capacității dovedite în exercitarea activității de audit financiar.

Art. 56

La solicitarea Băncii Naționale a României, auditorul financiar care auditează situațiile financiare anuale ale instituției financiare nebancare are obligația să furnizeze orice detalii, clarificări și explicații legate de activitatea de audit financiar desfășurată.

Art. 57

(1) Auditorul financiar care auditează situațiile financiare anuale ale unei instituții financiare nebancare înscrise în Registrul special trebuie să informeze Banca Națională a României de îndată ce, în exercitarea atribuțiilor sale, a luat cunoștință de orice act sau fapt în legătură cu activitatea instituției financiare nebancare, act sau fapt care:

- a) constituie o încălcare gravă a legii și/sau a reglementărilor ori a actelor emise în aplicarea acesteia, prin care sunt stabilite condițiile de desfășurare a activității instituției financiare nebancare;
- b) este de natură să afecteze capacitatea instituției financiare nebancare de a funcționa în continuare;
- c) poate conduce la un refuz din partea auditorului financiar de a-și exprima opinia asupra situațiilor financiare anuale ale instituției financiare nebancare sau la exprimarea de către acesta a unei opinii cu rezerve.

(2) În cazul instituțiilor financiare nebancare înscrise doar în Registrul general, auditorul financiar are numai obligația prevăzută la alin. (1) lit. a).

(3) Îndeplinirea cu bună-credință de către auditorul financiar a obligației de a informa Banca Națională a României nu constituie o încălcare a obligației de păstrare a secretului profesional, care revine acestuia potrivit legii, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acestuia.

CAPITOLUL VII: Măsurile și sancțiuni

Art. 58

Banca Națională a României este abilitată să dispună, față de o instituție financiară nebancară sau față de administratorii ori, după caz, membrii consiliului de supraveghere sau conducătorii care încalcă dispozițiile prezentei legi, ale reglementărilor ori ale altor acte emise în aplicarea prezentei legi, măsurile necesare, în scopul înlăturării deficiențelor și a cauzelor acestora, și/sau să aplice sancțiuni.

Art. 59

(1) În exercitarea atribuțiilor sale de monitorizare și supraveghere, Banca Națională a României poate aplica sancțiuni în cazul în care constată că o instituție financiară nebancară și/sau oricare dintre persoanele prevăzute la art. 58 se fac vinovate de:

- a) încălcarea prevederilor prezentei legi, a reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acesteia ori a reglementărilor proprii ale instituției financiare nebancare, prevăzute la art. 21 și la art. 32 alin. (1);
- b) efectuarea de operațiuni fără acoperire reală;
- c) neraportarea, raportarea cu întârziere sau raportarea de date și informații eronate către Banca Națională a României;
- d) nerespectarea măsurilor stabilite de Banca Națională a României.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), Banca Națională a României poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris dat instituției financiare nebancare;
- b) amendă aplicată instituției financiare nebancare, între 0,01% și 0,5% din capitalul social minim reglementat aplicabil;
- c) amendă aplicată administratorilor sau, după caz, membrilor consiliului de supraveghere ori conducătorilor, între 1 și 6 remunerații nete, conform nivelului remunerației în luna precedentă datei la care s-a constatat fapta;
- d) suspendarea temporară ori limitarea desfășurării uneia sau mai multor activități;
- e) radierea din registrul în care este înscrisă instituția financiară nebancară și, implicit, interzicerea desfășurării activității de creditare,

(3) Amenzile încasate în aplicarea prevederilor alin. (2) lit. b) și c) se fac venit la bugetul de stat.

(4) Aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (2) se prescrie în termen de un an de la data constatării faptei, dar nu mai mult de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

(5) Aplicarea sancțiunilor nu înlătură răspunderea materială, civilă, administrativă sau penală, după caz.

(6) Actele de aplicare a măsurilor și sancțiunilor prevăzute în prezentul capitol se emit de către guvernatorul sau viceguvernatorul Băncii Naționale a României, cu excepția sancțiunii prevăzute la alin. (2) lit. e), a cărei aplicare este de competența Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României.

Art. 60

Căile de contestare a actelor emise de Banca Națională a României în aplicarea prevederilor prezentei legi sunt cele prevăzute în cap. IX "Căi de contestare" al titlului III al părții I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările

ulterioare.

CAPITOLUL VIII:Infrațiuni

Art. 61

(1)Desfășurarea, fără drept, cu titlu profesional, a activităților de creditare prevăzute la art. 14 alin. (1) constituie infracțiunea de camătă și se pedepsește potrivit Codului penal.

(2)Încălcarea prevederilor art. 2 alin. (3) constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Art. 62

Utilizarea unei denumiri specifice unei instituții financiare nebancare, cu încălcarea prevederilor art. 7 alin. (2), constituie infracțiune și se pedepsește cu amendă.

Art. 63

Împiedicarea fără drept a exercitării, potrivit prezentei legi, a competențelor de monitorizare și supraveghere ale Băncii Naționale a României constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

CAPITOLUL IX:Dispoziții tranzitorii

Art. 64

(1)Prezentul capitol se aplică entităților care, la data de 3 februarie 2006, desfășurau activitate de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (1).

(2)În cazul persoanelor juridice fără scop patrimonial - entități constituite în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, sau în baza unor legi speciale, care desfășurau activitate de creditare din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri interguvernamentale, data de referință prevăzută la alin. (1) este 8 iulie 2006.

Art. 65

(1)Contractele prin care se derulează activități de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (1), încheiate până la data de 3 februarie 2006 de entitățile care nu au urmat procedura de notificare potrivit dispozițiilor legale aplicabile, își păstrează valabilitatea până la scadență și nu pot fi modificate decât în sensul prelungirii termenului de rambursare a creditului.

(2)În cazul în care entitatea prevăzută la alin. (1) este persoană juridică fără scop patrimonial prevăzută la art. 64, termenul prevăzut la alin. (1) referitor la încheierea contractelor este prelungit până la data de 8 iulie 2006.

(3) Contractele prin care se derulează activități de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (1), încheiate anterior datei la care le-a fost adusă la cunoștință respingerea cererii de către entitățile care au întreprins demersurile legale pentru înscrierea în registre, dar a căror cerere a fost respinsă, își păstrează valabilitatea până la scadență și nu pot fi modificate decât în sensul prelungirii termenului de rambursare a creditului.

Art. 66

Împrumuturile obținute până la data de 3 februarie 2006 de entitățile prevăzute la art. 64 alin. (1) prin emiterea de obligațiuni se pot derula până la scadența acestora.

Art. 67

Contractele încheiate de instituțiile financiare nebancare până la data de 8 iulie 2006, prin care se derulează alte operațiuni decât cele permise potrivit prezentei legi, își păstrează valabilitatea până la scadență, dar nu mai pot fi prelungite.

Art. 68

(1) Instituțiile financiare nebancare ce fac obiectul înscrierii în Registrul general și care la momentul înscrierii în acest registru îndeplinesc și criteriile de înscriere în Registrul special potrivit reglementărilor Băncii Naționale a României se înscriu concomitent și în Registrul special. Dovada îndeplinirii cerințelor speciale prevăzute la secțiunea a 4-a a cap. II se face în termen de maximum 6 luni de la data înscrierii în registre.

(2) Banca Națională a României poate decide asupra prelungirii termenului prevăzut la alin. (1) cu cel mult 6 luni, în cazul unor cereri întemeiate.

Art. 69

Banca Națională a României stabilește modul de soluționare a cererilor pentru înscrierea în Registrul de evidență a caselor de ajutor reciproc care, din motive întemeiate, nu se regăsesc în una dintre listele întocmite de Banca Națională a României, în baza art. 62 din Ordonanța Guvernului nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006, și intenționează să continue desfășurarea activității de creditare.

CAPITOLUL X: Dispoziții finale

Art. 70

Înscrierea în registre a instituțiilor financiare nebancare prevăzute la art. 1 alin. (3) se realizează după derularea procedurii prevăzute la art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 71

(1) Instituțiile financiare nebancare cărora nu le mai este permisă desfășurarea uneia sau mai multor activități de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 pot continua derularea până la scadență a contractelor aferente acestor

activități, fără a le modifica altfel decât în sensul prelungirii termenului de rambursare.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător și entităților care au fost radiate din Registrul de evidență sau din Registrul general.

Art. 72

(1) Instituțiile financiare nebancare pot constitui asociații profesionale care să le reprezinte interesele colective, inclusiv față de autoritățile publice, să analizeze problemele de interes comun, să promoveze cooperarea și să informeze membrii asociațiilor și publicul. Asociațiile profesionale pot colabora cu Banca Națională a României.

(2) [textul din Art. 72, alin. (2) din capitolul X a fost abrogat la 19-dec-2011 de Art. 8 din Legea 287/2011]

Art. 73

(1) Banca Națională a României va elabora reglementări în aplicarea prezentei legi, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I. Reglementările emise de Banca Națională a României în baza Ordonanței Guvernului nr. 28/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006, se aplică în continuare, până la abrogarea lor expresă.

(2) În scopul unei aplicări unitare a dispozițiilor prezentei legi și a reglementărilor emise în baza acesteia, Banca Națională a României poate emite instrucțiuni și precizări, care se publică pe pagina proprie de internet a Băncii Naționale a României.

Art. 74

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, titlul capitolului V din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins: "Organizarea și funcționarea societăților de leasing operațional".

Art. 75

(1) Prezenta lege se completează cu dispozițiile legislației aplicabile în materie, în măsura în care nu contravin prevederilor acesteia.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) art. 28 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2002 privind societățile de credit ipotecar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 din 27 decembrie 2002, aprobată prin Legea nr. 330/2003;

c) Legea nr. 240/2005 privind societățile de microfinanțare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 26 iulie 2005;

d) titlul I al părții I din Ordonanța Guvernului nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 31 ianuarie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ROBERTA ALMA ANASTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA-DAN GEOANĂ

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 259 din data de 21 aprilie 2009